

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

01.04.2024

Балык Бистәсе штп.

КАРАР

№79пи

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Муниципаль программаларын эшләү, тормышка ашыру һәм аларның нәтижәлелеген бәяләү тәртибен раслау турында

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 179 мaddәсе, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2012 елның 31 декабрендәге «Татарстан Республикасы дәүләт программаларын эшләү, тормышка ашыру һәм аларның нәтижәлелеген бәяләү тәртибен һәм Татарстан Республикасы дәүләт программалары исемлеген раслау турында» 1199 номерлы карары нигезендә муниципаль программаларның эффективлыгын һәм нәтижәлелеген арттыру максатында **КАРАР БИРӘМ:**

1. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы мТурыдан-туры һәм турыдан-туры булмаган интеграль бюджет нәтижәлелеге (СИБэ) муниципаль программаларын эшләү, тормышка ашыру һәм аларның нәтижәлелеген бәяләү тәртибен расларга (кушымта итеп бирелә).

2. Жирле үзидарә органнарына, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының структур бүлекчәләренә расланган Тәртипкә ярашлы рәвештә муниципаль программалар эшләүне гамәлгә ашырырга.

3. Карарның үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенәң икътисад мәсьәләләре буенча урынбасары А.А. Хәкимуллинга йөкләргә.

Житәкче

Д.А. Сатдинов

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль
районы Башкарма
комитетының
2024 елның 1 апрелдәге
79 пи номерлы карары белән
р а с л а н д ы

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы муниципаль программаларын эшләү, тормышка ашыру һәм аларның нәтижәләлеге бәяләү тәртибе

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Тәртип Балык Бистәсе муниципаль районы муниципаль программаларын эшләү, тормышка ашыру һәм аларның нәтижәләлеге бәяләү, шулай ук аларны тормышка ашыруның барышын тикшереп торыу кагыйдәләрен билгели.

1.2. Әлеге Тәртиптә түбәндәге төшенчәләр кулланыла:

- муниципаль программа – Балык Бистәсе муниципаль районының бурычлары, гамәлгә ашыру сроклары, ресурслары буенча үзара бәйләнгән һәм максатларына ирешүгә һәм социаль-икътисади үсеш бурычларын хәл итүгә юнәлдерелгән төп чаралар системасы;

- муниципаль программаның ярдәмче программасы – муниципаль программа кысаларында хәл ителә торган бурычларның масштабыннан һәм катлаулылыгыннан чыгып билгеләп куелган максатлар, сроклар һәм ресурслар буенча үзара бәйләнгән чаралар;

- муниципаль программаның координаторы – Балык Бистәсе муниципаль районы башкарма комитетының муниципаль программаны эшләү, гамәлгә ашыру һәм аның нәтижәләлеге бәяләү процессында муниципаль заказчылар эшчәнлеген координацияләүне тәмин итә торган органы;

- муниципаль программаның муниципаль заказчысы – Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты органы, программаны эшләү һәм тормышка ашыру, шулай ук аны гамәлгә ашыруга бүлөп бирелгән акчаларны максатчан куллану өчен җаваплы;

- муниципаль программаны башкаручылар – бюджет һәм бюджеттан тыш акчалар алучы һәм тиешле функцияләргә үтәүгә закон белән расланган хокуклы бюджет яки башка оешмалар;

- муниципаль программаның төп параметрлары – максатлар, бурычлар, төп чаралар, максатларга ирешү индикаторлары, турыдан-туры нәтижәләр, тормышка ашыру вакыты, ресурслар күләме;

- нәтижә – муниципаль программаның (ярдәмче программаның) тормышка ашырыла торган чаралары күләмен сыйфатлы торган күләм (микъдар) күрсәткече;

- муниципаль программа (ярдәмче программа) максатына ирешү индикаторы;

- муниципаль программа максатына ирешү дәрәжәсен характерлаучы күләм (микъдар) күрсәткече;

- муниципаль программаның (ярдәмче программаларның) төп чарасы – муниципаль программа (ярдәмче программа) бурычларының берсен хәл итүгә юнәлдерелгән үзара бәйле чаралар жыелмасы. Финанслау күләмнәре булганда, төп чара һәм чара Балык Бистәсе муниципаль районы бюджеты чыгымнары эчтәлеген чагылдыра.

1.3. Муниципаль программалар Балык Бистәсе муниципаль районының структур сәясәтен гамәлгә ашыруның, Балык Бистәсе муниципаль районының социаль-иқтисадый үсешенә актив йогынты ясауның мөһим чараларыннан берсе, шулай ук бюджет планлаштыру коралы булып тора Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының тармак (функциональ) органнары эшчәнлегенә нәтижәләре һәм төп юнәлешләре турындагы докладларда чагыла.

1.4. Муниципаль программа программа программа кысаларында конкрет бурычларны хәл итүгә юнәлдерелгән берничә ярдәмче программалардан торырга мөмкин. Муниципаль программаны ярдәмче программаларга бүлү хәл ителә торган проблемаларның масштаблылыгына һәм катлаулыгына, шулай ук аларны хәл итүне рациональ оештыру кирәклегенә нигезләнәп башкарыла.

Муниципаль программа муниципаль программаны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыруга юнәлдерелгән һәм муниципаль казна учреждениеләренә муниципаль программаны (аның аерымы ярдәмче программаларын, төп чараларын һ.б.) гамәлгә ашыруны турыдан-туры гамәлгә ашыручы структур бүлекчәләре һәм (яисә) муниципаль казна учреждениеләре эшчәнлеген тәмин итүгә чыгымнарны үз эченә ала торган муниципаль программаны гамәлгә ашыруны оештыру буенча ярдәмче программаны үз эченә алырга мөмкин, шулай ук муниципаль бюджет һәм автоном учреждениеләргә муниципаль биремнәрне финанс белән тәмин итүгә субсидияләр бирү чыгымнары, әгәр мондый муниципаль биремнәрне үтәү муниципаль программаны тулаем үтәүгә йогынты ясага. Күрсәтелгән чыгымнар башка программага яисә ярдәмче программаның аерымы чарасына кертелә алмый.

1.5. Муниципаль программаны эшләү һәм раслау түбәндәге төп этапларны үз эченә ала:

- муниципаль программа проектын эшләү;
- муниципаль программа проектын килештерү;
- муниципаль программа проектына экспертиза, шул исәптән бәйсез экспертларга (кирәк булганда);
- муниципаль программаны раслау.

1.6. Муниципаль программалар, шулай ук муниципаль заказчылар һәм муниципаль программаларның координаторлары Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты карары белән раслана.

Үзгәрешләр кертү һәм яңа ярдәмче программаларга кертү муниципаль заказчы (муниципаль программаның координаторы) тарафыннан әлегә Тәртипнең 1.5 пунктында күрсәтелгән этаплар нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.7. Муниципаль программалар һәм чираттагы финанс елы башыннан гамәлгә ашырылырга тәкъдим ителә торган гамәлдәге муниципаль программаларга үзгәрешләр агымдагы финанс елның 1 июленә кадәр расланырга тиеш.

Агымдагы финанс елында гамэлгә ашыруга тәкъдим ителә торган муниципаль программаларга үзгәрешләр бу елның 30 декабренә кадәр расланьрга тиеш.

1.8. Гамәлдәге муниципаль программалар үз көченә кергән көннән алып өч ай эчендә бюджет турындагы карарга туры китерелергә тиеш.

II. Муниципаль программаны эшләү

2.1. Муниципаль программалар Татарстан Республикасы Рәисенең Татарстан Республикасы Дәүләт Советына юлламаларында чагылдырылган өстенлекләрдән һәм максатлардан, Татарстан Республикасы һәм Балык Бистәсе муниципаль районының озак сроклы социаль-икътисадый үсеше стратегияләреннән (концепцияләреннән, программаларыннан) чыгып эшләнә, шулай ук Балык Бистәсе муниципаль районы муниципаль учреждениеләре тарафыннан күрсәтелә торган һәм башкарыла торган муниципаль хезмәтләр һәм эшләрнең ведомство исемлекләрен исәпкә алып.

2.2. Бер муниципаль заказчы булган муниципаль программалар өчен муниципаль программаның координаторы билгеләнә.

2.3. Муниципаль программаның муниципаль заказчысы (координаторы):

а) муниципаль программаны формалаштыруга йөкләмә эзерли, муниципаль программаны эшләүчеләрнең гамәлләрен координацияли;

б) башкаручыларны, шулай ук продукцияне китерүчеләрне, гамәлдәге законнар нигезендә муниципаль программаның һәр программа чарасы буенча сайлап алуны гамәлгә ашыра;

в) программа чараларын гамәлгә ашыруны мониторинглау өчен максатчан индикаторлар исемлеген (муниципаль программа составында, киләчәктә әлеге Тәртип нигезендә кирәк булганда, аныклап);

г) муниципаль программаның төп катнашучылары белән чаралар башкаруның мөмкин булган вакытларын, финанслау күләмнәрен һәм чыганаclarын килештерә;

д) Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты карарларының (әлеге Тәртипнең 1 бүлегендә) муниципаль программаны раслау, муниципаль заказчының функцияләренең бер өлешен, кирәк булганда, муниципаль заказчы билгеләнгән тәртиптә килешү нигезендә үз функцияләренең бер өлешен үтәүне тапшыра алган оешмаларга тапшыру һәм аларны билгеләнгән тәртиптә килештерүгә һәм раслауга кергү турындагы проектларын эзерли;

е) үз вәкаләтләре чикләрендә муниципаль программаны үтәү өчен кирәкле норматив хокукый актлар эшли;

ж) муниципаль программаны вакытында һәм сыйфатлы итеп эзерләгәнә һәм гамәлгә ашырганы өчен җаваплы була, аны башкаручылар белән идарә итә, аны гамәлгә ашыруга бүлеп бирелә торган акчалардан нәтижәле файдалануны тәмин итә;

з) ел саен әлеге Тәртип нигезендә чираттагы финанс елына программа чаралары исемлеген төгәлләштерү турында тәкъдимнәр эзерли, программа чараларына чыгымнарны, шулай ук муниципаль программаны гамәлгә ашыру механизмын аныклай;

и) муниципаль программаны гамәлгә ашыруның барышы турында әлеге Тәртип нигезендә ел саен хисап әзерли.

2.4 Муниципаль программаның координаторы программа чараларын әзерләү һәм гамәлгә ашыру, шулай ук Балык Бистәсе муниципаль районы бюджеты чараларын һәм бюджеттан тыш чыганаclarны анализлау һәм алардан нәтижәле файдалану буенча муниципаль заказчылар эшчәнлеген координацияли.

III. Муниципаль программаны формалаштыру

3.1. Муниципаль программа түбәндәге бүлекләрдән тора:

а) әлеге Тәртипкә 1 нче кушымта нигезендә муниципаль программа паспорты;

б) муниципаль программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә характеристика, шул исәптән муниципаль программаны хәл итүгә юнәлдерелгән проблемаларны;

в) муниципаль программаның төп максатлары, аны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары күрсәтелгән бурычлары, ярдәмче программалар (алар булганда), программа чаралары, шулай ук программаның максатлары, бурычлары, подпрограммалары һәм чаралары кисәкләрендә нәтижәне бәяләү индикаторлары исемлеге һәм кыскача тасвирламасы;

г) муниципаль программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү;

д) муниципаль программа белән идарә итү механизмын һәм муниципаль заказчыларның үзара хезмәттәшлеге механизмын үз эченә алган муниципаль программаны гамәлгә ашыру механизмы;

е) муниципаль программаның икътисадый, социаль һәм экологик (кирәк булганда) нәтижәлелеген бәяләү;

ж) ж) муниципаль программаның бюджет нәтижәлелеген бәяләү (социаль муниципаль программалардан тыш, Балык Бистәсе муниципаль районы бюджетыннан бюджет инвестицияләре гамәлгә ашырыла торган муниципаль программалар өчен).

3.2. Муниципаль программа бүлекләре эчтәлегенә түбәндәге таләпләр куела.

3.2.1. Муниципаль программаның беренче бүлегендә проблемалар исемлеге һәм аларны нигезләү, шул исәптән аның барлыкка килү сәбәпләрен анализлау, Балык Бистәсе муниципаль районының социаль-икътисадый үсеше өстенлекләре белән бәйләнешен нигезләү, проблемаларны муниципаль дәрәжәдә программалы чишүнең максатчанлыгы булырга тиеш. Бүлек шулай ук проблеманы программ-максатчан ысул белән хәл итү кирәклеген нигезләргә йә чишелешнең вариантлары булмауны нигезләргә, шулай ук проблемаларны хәл итүнең программа-максатчан ысулы белән бәйле төп куркынычларны тасвирларга тиеш.

Проблемаларны программа ысуллары белән хәл итү кирәклеген дәлилләгәндә программаның Балык Бистәсе муниципаль районы, Татарстан Республикасы гамәлдәге һәм яңа эшләнә торган стратегияләр һәм программалар белән үзара бәйләнеше булуы исәпкә алынырга тиеш, Балык Бистәсе муниципаль районын территорияль планлаштыруның кабул ителгән һәм эшләнә торган схемаларына, шулай ук Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты органнарының вәкаләтләре чикләренә туры килү.

Жайлаштыру өчен кулланыла торган реаль ситуацияне тасвирлаган күрсәткечләр, планлаштырылган чорга фаразланган мәгълүматлар муниципаль программага кушымтада китерелә.

3.2.2. Муниципаль программаның икенче бүлегендә программаның максатлары һәм бурычлары киңәйтелгән формулировкалар, ярдәмче программалар һәм чаралар исемлеге булырга тиеш, алар муниципаль программа бурычларын хәл итү һәм куелган максатларга ирешү өчен тәкъдим ителә, һәр чараны гамәлгә ашыру өчен кирәкле ресурслар (финанслау чыганакалары киселешендә) һәм сроклар турында мәгълүматны, шулай ук программаның максатлары, бурычлары һәм чаралары кысаларында программа нәтижәләрен бәяләү индикаторларын күрсәтеп.

Муниципаль программа максатларына карата куела торган таләпләр:

- үзенчәлек (максатлар муниципаль программаның муниципаль заказчылары компетенциясенә туры килергә тиеш);
- казанышларга ирешү (максатлар мөмкин кадәр житдирәк булырга тиеш);
- үлчәмлелек (нәтижәләргә тикшерү мөмкинлеге булырга тиеш);
- билгеләнгән сроклар белән килештерелү (муниципаль программаны гамәлгә ашыру максатларына ирешү сроклары һәм этаплары тиешле максатларны билгеләү белән билгеләнергә тиеш).

Программа чаралары билгеләнгән сроклар һәм ресурслар нигезендә килештерелергә һәм муниципаль программа бурычларын хәл итүне тәмин итәргә, шулай ук аларны гамәлгә ашырганда барлыкка килергә мөмкин булган тискәре нәтижәләргә булдырмау чаралары комплексын күздә тотарга тиеш.

Куллану күрсәткечләре (индикаторлар) муниципаль программаның максатларына, бурычларына һәм чараларына (чаралар төркеменә) ирешүне характерларга, еллар буенча планлаштырылган микъдар кыйммәтләренә ия булырга тиеш. Муниципаль программаның максатларга һәм бурычларга ирешүне характерлаучы күрсәткечләре (индикаторлар) статистик исәпкә алу күрсәткечләреннән чыгып билгеләнергә тиеш.

Муниципаль программаның максатлары, бурычлары, чаралары киселешендә нәтижәләргә бәяләү индикаторлары турындагы күрсәткечләр элекке Тәртипнең 2 нче кушымтасы нигезендә таблица рәвешендә китерелә.

3.2(1). Подпрограмма муниципаль программаның аерылгысыз өлеше булып тора һәм ярдәмче программаның һәм муниципаль программаның төп параметрларының килештерелүен исәпкә алып төзелә.

Муниципаль программаның бурычы муниципаль программаның бер ярдәмче программасы өчен максат булырга мөмкин. подпрограмманың бурычлары муниципаль программа бурычларын кабатларга тиеш түгел.

Ярдәмче программа бүлекләренең структурасына һәм эчтәлегенә карата таләпләр муниципаль программа бүлекләренең структурасына һәм эчтәлегенә карата куела торган таләпләргә тиңдеш.

3.2.3. Муниципаль программаның өченче бүлегендә программаны гамәлгә ашыру өчен кирәк булган ресурс белән тәмин итүне еллар һәм финанслау чыганакалары буенча аерып күрсәтүне нигезләү булырга тиеш.

Моннан тыш, бүлек программалы чараларны гамәлгә ашыру өчен бюджеттан тыш чаралар һәм федераль һәм республика бюджетлары чараларын (уртак

финанслау шартларында) жәлеп итү мөмкинлеген яисә мөмкинлеген (Балык Бистәсе муниципаль районы бюджетыннан тыш) нигезләүне һәм әлеге акчаларны жәлеп итү механизмнарын тасвирлауны үз эченә алырга тиеш.

3.2.4. Муниципаль программаның дүртенче бүлегенә карата төп таләпләр әлеге Тәртипнең 6 бүлегендә баян ителгән.

3.2.5. Муниципаль программаның бишенче бүлегендә программаны тормышка ашырганда барлыкка килергә мөмкин булган социаль, икътисадый һәм экологик нәтижәләр тасвирламасы булырга тиеш.

Муниципаль программаның планлаштырылган нәтижәләлеген бәяләүнең мәжбүри шарты булып аны гамәлгә ашыру чорына планлаштырылган максатчан индикаторларны һәм муниципаль программа күрсәткечләрен, шулай ук билгеләнгән срокларда чараларны уңышлы (тулы) үтәү тора. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның планлаштырылган нәтижәләлегенә төп критерийлары сыйфатында түбәндәгеләр кулланыла:

а) Балык Бистәсе муниципаль районының икътисадый үсешенә муниципаль программаның керткән өлешен исәпкә алган икътисадый нәтижәлелек критерийлары, Балык Бистәсе муниципаль районы икътисадының төрле өлкәләренә муниципаль программаның көтелгән нәтижәләренә йогынтысын бәяләү. Бәяләмәләренә муниципаль программаны гамәлгә ашырудан турыдан-туры (турыдан-туры) эффектлар да, шулай ук Балык Бистәсе муниципаль районы икътисадының үзара бәйлә секторларында барлыкка килә торган турыдан-туры (тышкы) эффектлар да үз эченә алырга мөмкин;

б) социаль үсешкә муниципаль программаны гамәлгә ашыруның көтелгән өлешен исәпкә ала торган социаль нәтижәлелек критерийлары, аның күрсәткечләре бәяләр бәяләвендә чагыла алмый.

3.2.6. Муниципаль программаның алтынчы бүлегендә әлеге Тәртипнең 6 бүлеге нигезендә муниципаль программаның бюджет нәтижәләлеген бәяләү булырга тиеш.

Муниципаль программалар чаралары кабатлана алмый. Кабатлашу булганда, аны тиешле норматив хокукый актларга үзгәрешләр кертү юлы белән төшереп калдырырга кирәк.

3.3. Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты органы эшләгән муниципаль программа проекты Балык Бистәсе муниципаль районы башкарма комитеты органында яисә Балык Бистәсе муниципаль районы рәсми сайтында урнаштыру юлы белән бәйсез экспертиза уздыру юлы белән ижтимагый совет утырышында алдан фикер алышырга тиеш.

Муниципаль программаның төп катнашучылары белән килешенгән муниципаль программа проекты муниципаль Программаның муниципаль заказчысы (координаторы) аңлатма язуы белән Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының территориаль үсеш бүлегенә һәм Балык Бистәсе муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына, шулай ук Балык Бистәсе муниципаль районының Контроль-хисап палатасына экспертиза ясау өчен жиберә. Тәкъдим ителгән материалларда муниципаль программа проектын анализлау өчен кирәкле мәгълүматлар, әлеге программаны фаразланган срокларда гамәлгә ашыру

мөмкинлекләре, аның нәтижәлелеген бәяләү һәм аны үтәү барышын тикшереп торы булырга тиеш.

IV. Муниципаль программаны экспертизалау һәм бәяләү

4.1. Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының территориаль үсеш бүлеге һәм Балык Бистәсе муниципаль районы Финанс-бюджет палатасы муниципаль программаның тәкъдим ителгән проектын бәялиләр, шул ук вакытта аерым игътибар белән:

- программа чараларының нигезлелеге, комплекслылыгы һәм экологик иминлеге, аларны гамәлгә ашыру сроклары;
- Балык Бистәсе муниципаль районы бюджеты акчалары белән муниципаль программа проекты чараларын финанс белән тәэмин итүнең нигезлелеге;
- беренче чиратта, муниципаль ярдәмнең Балык Бистәсе муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән алу мөмкинлегенә бәйле рәвештә муниципаль программаны гамәлгә ашыру өчен бюджеттан тыш акчаларны, федераль һәм республика бюджетлары акчаларын (уртак финанслау шартларында) жәлеп итү;
- муниципаль программаны гамәлгә ашыру механизмының нәтижәлелеге;
- тулаем алганда муниципаль программаның социаль-иқтисади нәтижәлелеге, программаны тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижәләре һәм аның Балык Бистәсе муниципаль районы халкының тормыш сыйфатын бәяләүгә йогынтысы.

4.2. Балык Бистәсе муниципаль районы башкарма комитетының территориаль үсеш бүлеге һәм Балык Бистәсе муниципаль районы финанс-бюджет палатасы муниципаль программа проектын алган көннән ундүрт көн эчендә аңа йомгак әзерлиләр.

Муниципаль заказчы (координатор) муниципаль программа проектын, аның башкаручылары белән берлектә, Балык Бистәсе муниципаль районы башкарма комитетының территориаль үсеш бүлеге һәм Балык Бистәсе муниципаль районы Финанс-бюджет палатасы бәяләмәләрен исәпкә алып, муниципаль программа проектын эшләп бетерә.

Муниципаль программаның эшләп бетерелгән проекты муниципаль заказчы (муниципаль программаның координаторы) тарафыннан бирелгән көннән алып ун көн эчендә Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының территориаль үсеш бүлегенә һәм Балык Бистәсе муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына кабат жибәрелә. Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының территориаль үсеш бүлеге һәм Балык Бистәсе муниципаль районының Финанс-бюджет палатасы муниципаль программа проектын кабат карый һәм муниципаль программаның камилләштерелгән проектын алган көннән башлап биш көн эчендә муниципаль программа проектына ахыргы нәтижә әзерли (әлеге Тәртипнең 4.3 пункты нигезендә махсуслаштырылган экспертиза уздырганда - ун көн эчендә). Муниципаль программа проектын кабат караганнан соң Балык Бистәсе муниципаль районы башкарма комитетының территориаль үсеш бүлеге һәм Балык Бистәсе муниципаль районының Финанс-бюджет палатасы тарафыннан хәл ителмәгән каршылыklar булганда, муниципаль программа проекты һәм якларның дәлилленгән фикерләре кабат каралганнан соң ун көн эчендә муниципаль заказчы

(муниципаль программаның координаторы) тарафыннан Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе каравына кертелә. Муниципаль программа проекты буенча карар кабул ителгәндә, махсус экспертиза нәтижәсе исәпкә алына.

4.3. Балык Бистәсе муниципаль районы башкарма комитетының территориаль үсеш бүлеге һәм Балык Бистәсе муниципаль районының Финанс-бюджет палатасы карары буенча муниципаль программалар проектлары аларны бәяләгәннән соң тиешле махсулаштырылган экспертизага (билгеле бер өлкәдә махсус белем таләп итә торган мәсьәләләрне тикшерүгә) юнәлтелергә мөмкин.

Әйләнә-тирә мохиткә йогынты ясый торган хужалык эшчәнлеге объектларын төзүне һәм эксплуатацияләүне күздә тоткан муниципаль программалар проектлары, табигать объектларын саклау режимын исәпкә алып, мондый объектларны урнаштыру өлешендә экологик экспертиза турындагы законнар таләпләре нигезендә Татарстан Республикасы Экология һәм табигать ресурслары министрлыгы тарафыннан төзелә торган эксперт комиссиясе тарафыннан гамәлгә ашырыла торган дәүләт экология экспертизасы узарга тиеш.

4.4. Балык Бистәсе муниципаль районы башкарма комитетының территориаль үсеш бүлеге һәм Балык Бистәсе муниципаль районы Финанс-бюджет палатасы уңай бәяләнгән очракта, муниципаль заказчы (муниципаль программа координаторы) Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесен раслауга билгеләнгән тәртиптә муниципаль программа проекты тәкъдим итә.

4.5. Муниципаль программаны раслаганнан соң муниципаль заказчы билгеләнгән тәртиптә программа башкаручылары белән, ниятләр турындагы килешүләр (шартнамәләр) нигезендә һәм Балык Бистәсе муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән чираттагы финанс елына финанслау күләмнәрен исәпкә алып, муниципаль программа чараларын финанслауга муниципаль контрактлар төзи.

4.6. Муниципаль заказчы (муниципаль программа координаторы) муниципаль программа килешүләр нигезендә оешмаларга Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты билгеләнгән шартларда үз функцияләренә бер өлешен тапшыра ала.

V. Муниципаль программаны финанслау

5.1. Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты карары буенча эшләнә торган муниципаль программа проекты эзерләү билгеләнгән тәртиптә муниципаль заказчы (муниципаль программаның координаторы) тарафыннан финанслана.

5.2. Расланган муниципаль программалар Балык Бистәсе муниципаль районы бюджеты, Татарстан Республикасы бюджеты, федераль бюджет, бюджет законнарында каралган тәртиптә жәлеп ителә торган бюджеттан тыш чыганаclar исәбеннән гамәлгә ашырыла.

5.3. Муниципаль программаларны финанслау өчен жәлеп ителә торган бюджеттан тыш чыганаclarга программаларны гамәлгә ашыруда катнашучыларның кертемнәре (икътисадның дәүләт һәм дәүләтнеке булмаган секторларын да кертеп), банclar кредитлары, фондлар һәм ижтимагый оешмалар, инвесторлар акчалары,

программаларны (яисә аның аерым чараларын) гамәлгә ашыру белән кызыксынган инвесторлар һәм башка кертемнәр керә.

5.4. Муниципаль программаларның муниципаль заказчылары программаларны гамәлгә ашыру вакытына, шул исәптән яңа расланганнар буенча, финанслау күләменә гомуми ихтыяжны һәм урта сроклы перспективаны (өч ел) һәм агымдагы елның 1 июленә кадәр билгелиләр, күрсәтелгән белешмәләрне муниципаль программа координаторына һәм Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының территориаль үсеш бүлегенә жибәрәләр.

Балык Бистәсе муниципаль районы башкарма комитетының территориаль үсеш бүлеге агымдагы елның 1 августына кадәр Балык Бистәсе муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына урта сроклы перспективага муниципаль программаларны финанслауга гомуми ихтыяж бирә.

Муниципаль заказчылар, Чираттагы финанс елына һәм муниципаль программаларны гамәлгә ашыруга план чорына Балык Бистәсе муниципаль районы бюджетыннан ассигнованиеләрнең алдан чик күләмнәренә ярашлы рәвештә программа чараларының расланган исемлеге кысаларында финанслау лимитларын мөстәкыйль бүлешәләр һәм Балык Бистәсе муниципаль районының Финанс-бюджет палатасы аларны алганнан соң ун көн эчендә муниципаль координаторга акчаларны бүлү турында хәбәр итәләр. Муниципаль программа координаторы муниципаль программа буенча акчаларны Балык Бистәсе муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына һәм Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының территориаль үсеш бүлегенә унбиш көн эчендә Балык Бистәсе муниципаль районының Финанс-бюджет палатасы тарафыннан муниципаль заказчыларга ассигнованиеләрнең алдан чик күләмнәрен житкәргәннән соң бүлү турында жыелма мәгълүмат бирә.

5.5. Муниципаль заказчылар тарафыннан расланган муниципаль программалар буенча муниципаль заказчыларга ведомство буйсынмаган муниципаль программаларны гамәлгә ашыруда катнашучыларга Балык Бистәсе муниципаль районы бюджетыннан финанслау чираттагы финанс елына муниципаль программа буенча кабул ителгән финанслауның билгеләнгән күләмнәренә ярашлы рәвештә, муниципаль контрактлар (киләшүләр, физик һәм юридик затлар белән контрактлар) төзегәннән соң, муниципаль программаларны гамәлгә ашыруда катнашучыларның барысы белән дә бюджеттан тыш чыганақлардан муниципаль программаларны финанслау күләмнәрен раслаучы яки төгәлләүче муниципаль программаларны гамәлгә ашыруда катнашучылар белән башкарыла.

VI. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруга идарә итү һәм аны үтәү барышын тикшереп тору

6.1. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруга идарә итүнең рәвешләре һәм ысуллары муниципаль заказчы (муниципаль программаның координаторы) тарафыннан билгеләнә.

Муниципаль программада түбәндәгеләр чагылырга тиеш:

- муниципаль программа координаторы муниципаль заказчылар белән программаны гамәлгә ашыру турында мәгълүмат тапшыру сроклары һәм күләмнәре өлешендә үзара хезмәттәшлек итү;

- муниципаль заказчының (муниципаль программаның координаторы) Балык Бистәсе муниципаль районы башкарма комитеты органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, федераль дәүләт хакимияте органнары, инвесторлар белән үзара хезмәттәшлеге.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру муниципаль ихтыяжлар өчен продукция сатып алуга һәм китерүгә, муниципаль заказчы тарафыннан программа чараларын үтәүчеләрнең барысы белән дә программаны гамәлгә ашыручы дәүләтнеке булмаган оешмалар тарафыннан программаны гамәлдәге законнар, муниципаль учреждениеләргә программаның муниципаль заказчысы билгеләгән муниципаль биремнәр бирү гамәлдәге законнар нигезендә гамәлдәге кануннар нигезендә башкарыла, муниципаль контрактлар (шартнамәләр) нигезендә гамәлгә ашырыла,

Муниципаль заказчы (муниципаль программаның координаторы) Балык Бистәсе муниципаль районы башкарма комитетының территориаль үсеш бүлегенә һәм Балык Бистәсе муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына муниципаль контрактлар (шартнамәләр) төзүне барлык муниципаль программаны башкаручылар белән хәбәр итә.

6.2. Муниципаль заказчы (муниципаль программа координаторы) чираттагы финанс елына муниципаль программаны гамәлгә ашыруга бүлеп бирелә торган финанс чараларын исәпкә алып, әлеге Тәртип нигезендә ел саен максатчан индикаторларны төгәлләштерә, программа чараларын гамәлгә ашыруга чыгымнар, муниципаль программаны гамәлгә ашыру механизмы һәм аны башкаручыларның составы һәм муниципаль программаны билгеләнгән тәртиптә раслау турындагы норматив хокукый актка тиешле үзгәрешләр кертә.

6.4. Муниципаль заказчылар (координаторлар) муниципаль программаларны Балык Бистәсе муниципаль районы башкарма комитетының территориаль үсеш бүлегенә һәм Балык Бистәсе муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына юллылар:

- квартал саен, хисап чорыннан соң килә торган айның 20 числосына кадәр, муниципаль программаларны әлеге Тәртипкә 3 нче кушымтада бирелгән форма буенча гамәлгә ашыру турында мәгълүмат;

- ел саен, хисап чорыннан соң килүче елның 1 февраленә кадәр - муниципаль программаларны эзерләү һәм гамәлгә ашыру турында, шулай ук финанс чараларыннан файдалануның нәтижәләлеге турында статистик, белешмә һәм аналитик мәгълүмат.

Муниципаль программа координаторы булганда, программаның муниципаль заказчылары квартал саен, хисап чорыннан соң килә торган айның 15 санына кадәр муниципаль программаны гамәлгә ашыру турында мәгълүматны муниципаль программаның координаторына гына жиберә.

6.5. Еллык хисап, әлеге Тәртипнең 3 нче кушымтасында бирелгән форманы тугырып, статистик мәгълүматны һәм түбәндәге бүлекләрдән торган аналитик мәгълүматны үз эченә ала:

- а) хисап чорында ирешелгән конкрет нәтижәләр;
- б) билгеләнгән срокларда башкарылган һәм үтәлмәгән (сәбәпләрен күрсәтеп) чаралар исемлегенә;
- в) муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышына йогынты ясаган факторларны анализлау;
- г) чаралар башкаруга бюджет ассигнованиеләреннән һәм башка акчалардан файдалану турындагы күрсәткечләр;
- д) муниципаль заказчы тарафыннан муниципаль программага кертелгән үзгәрешләр турында мәгълүмат;
- е) муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлеләгән бәяләү.

Муниципаль программаларның нәтижәлеләгән күрсәткечләренән план һәм фактик кыйммәтләре арасында сизелерлек аермалар булган очракта, муниципаль заказчы мондый чыгымнарға йогынты ясаган факторларны анализлай. Анализ вакытында муниципаль заказчы йогынты ясай алган эчкә факторлар да, муниципаль заказчыга бәйлә булмаган тышкы факторлар да аерылып тора.

Муниципаль программаның муниципаль заказчысы муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышы турында белешмәләренән дәрәжәләгән тәэмин итәргә тиеш, муниципаль программа индикаторларына ирешүне дә, юнәлешләр һәм финанслау чыганаclarы буенча чыгымнар да кертеп.

6.6. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруның нәтижәлеләгән бәяләү нәтижәләре буенча Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының территориаль үсеш бүлгә Балык Бистәсе муниципаль районы бюджеты проекты Чираттагы финанс елына Балык Бистәсе муниципаль районы Советына керткән көнгә кадәр ике айдан да соңга калмыйча Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе каравына тәкъдимнәр кертә:

- а) муниципаль программаны гамәлгә ашыру максатларын һәм срокларын, программа чаралары исемлегән үзгәртү турында;
- б) муниципаль программаның муниципаль заказчысын (муниципаль программаның координаторын) алмаштыру турында, муниципаль программаны гамәлгә ашыруга идарә итүнең рәвешләрен һәм ысулларын үзгәртү турында;
- в) чираттагы финанс елына Балык Бистәсе муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән муниципаль программаны финанслауны кыскарту турында.

6.7. Муниципаль программаның муниципаль заказчысы (муниципаль программаның координаторы) Интернет челтәрендә түбәндәгеләренә урнаштыруны оештыра:

- расланган муниципаль программа тексты, муниципаль программаны гамәлгә ашыру белән идарә итү һәм программа чараларын үтәүнең барышын тикшереп тору буенча норматив хокукый актлар раслау мизгеленнән соң бер ай дэвамьнда;
- муниципаль программаны узган елда гамәлгә ашыруның мониторингы нәтижәләре турында төп белешмәләр (муниципаль программаны фактта финанслау турында, максатчан индикаторларға һәм муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлеләгән күрсәткечләренән ирешүне бәяләү хақында) - 1 июньнән дә соңга калмыйча.

VII. Муниципаль программаларның бюджет нәтижәлелеген исәпләү

7.1. Балык Бистәсе муниципаль районы бюджетына муниципаль программаны гамәлгә ашырудан салым керемнәренә күләмен исәпләү Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясе Салым кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм Россия Федерациясенә, Татарстан Республикасының, Балык Бистәсе муниципаль районының башка норматив хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашырыла. Муниципаль программаны гамәлгә ашырудан Балык Бистәсе муниципаль районы бюджетына салым керемнәре күләмен исәпләү формула буенча башкарыла:

$$N_i = \sum_{j=1}^k n_{ij},$$

биредә:

N_i - муниципаль программаны гамәлгә ашырудан i ел өчен бюджетка салым керемнәре суммасы;

- муниципаль программаны гамәлгә ашырудан бюджетка кергән j -нче салым;

k - салымнар саны.

7.2. Муниципаль программаның турыдан-туры еллык бюджет нәтижәлелеген

$$Гбэ_i = \left(N_i / \sum_{i=1}^p I_j \right) \times 100\%,$$

(Гбэ) исәпләү түбәндәге формула буенча башкарыла:

биредә:

$Гбэ_i$ - i елда муниципаль программаның турыдан-туры еллык бюджет нәтижәлелеге;

$\sum_{i=1}^p I_j$ - муниципаль программаны тормышка ашыруга бюджет акчаларын кертү суммасы;

p - бюджет нәтижәлелеген бәяләү өчен еллар саны.

$$\sum_{i=1}^p I_j = 0, \text{ то } Гбэ_i = 100\%.$$

Очрагында, әгәр

7.3. Тура интеграль бюджет нәтижәлелеге (Ибэ) түбәндәге формула буенча исәпләнә::

$$Ибэ = \left(\sum_{i=1}^p N_i / \sum_{i=1}^p I_i \right) \times 100\%,$$

биредә:

$$\sum_{i=1}^p N_i$$

- муниципаль программаны тормышка ашыру чорында салым керемнере суммасы.

7.4. Бюджеттан социаль түлүүлөрдө экономияне исәпләү (турыдан-туры бюджет нәтижәлелеге) түбәндәге формула буенча башкарыла:

$$K_r = K_{1r} + K_{2r} + K_{3r},$$

биредә:

K_{1r} - халыкка һәм бюджет оешмаларына коммуналь хезмәт күрсәтүлөргә чыгымнарны киметүгә бәйле бюджет акчаларын экономияләү (субсидияләр һәм дотацияләр күләмен кыскарту);

K_r параметры аерым элементлар яки бөтен муниципаль программа жылылык-энергия комплексы системаларын һәм/яки коммуналь комплексның башка инженерлык челтәрләрен реформалаштыруга кагылышлы булганда исәпләнә

K_{2r} - халыкның реаль керемнере арту сәбәпле компенсация түлүүләре суммаларын киметү хисабына адреслы социаль яклау программасын гамәлгә ашыруга бюджет акчаларын экономияләү;

K_{3r} - башка чараларны тормышка ашыруга бюджет акчаларын экономияләү

7.5. Турыдан-туры һәм турыдан-туры булмаган интеграль бюджет нәтижәлелеге түбәндәге формула буенча исәпләнә::

$$\text{СИбэ} = \left(\frac{\sum_{i=1}^p (N_i + K_i)}{\sum_{i=1}^p I_j} \right) \times 100\%.$$

Бу чакта:

СИбэ <100% - муниципаль программа үз-үзен аклау дәрәжәсеннән түбәнрәк тора;

СИбэ >100% - муниципаль программа кертелгән бюджет акчаларын бертигез кире кайтару ноктасында тора.

7.6. Татарстан Республикасы бюджеты, федераль бюджет акчалары хисабына муниципаль программаны гамәлгә ашыруга бюджет инвестицияләре булганда, Татарстан Республикасы бюджетына һәм федераль бюджетка карата бюджет һәм социаль нәтижәлелек шул ук формулалар буенча исәпләнә.

7.7. Муниципаль программаның бюджет нәтижәлелеген бәяләү элеме Тәртипкә 4 нче кушымтадагы рәвеш буенча башкарыла.

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе
муниципаль районы Муниципаль
программаларын эшләү, тормышка ашыру һәм
аларның нәтижелелеген бәяләү тәртибенә
кушымта №1

(Рәвеш)

Муниципаль программаның паспорты

Программа аталышы	
Муниципаль заказчы (координатор)	
Программаның төп эшләүчеләре	
Программаларны үтәүчеләр	
Программаның максатлары һәм бурычлары	
Программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары	
Ярдәмче программаларның исемлеге	
Еллар һәм чыганаclar буенча бүленгән финанслау күләме	
Программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) еллар буенча бүленгән һәм программаның нәтижелелеге күрсәткечләре	

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе
 муниципаль районы Муниципаль
 программаларын эшләү, тормышка ашыру һәм
 аларның нәтижәләгән бәяләү тәртибенә
 кушымта №2

(Рәвеш)

**Максатлар, бурычлар, муниципаль программа нәтижәләрен бәяләү
 индикаторлары һәм программа чаралары буенча финанслау**

Максатның аталышы	Бурычның аталышы	Ярдәмчел программаның аталышы	Төп чараларның аталышы	Башкаручылар	Төп чараларның үтәлү вакыты	Ахыргы нәтижәләрен бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Значения индикаторларының кыйммәтләре			Чыганакны күрсәтү һәм финанслау			
							Төп (базал)	1	2	н	1	2	н
							өлчәү берәмлекләре						

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе
муниципаль районы Муниципаль
программаларын эшләү, тормышка ашыру һәм
аларның нәтижәләлеген бәяләү тәртибенә
кушымта №3
(Рәвеш)

**20 __ елның _____ өчен
муниципаль программаны тормышка ашыру турында хисап**

N п / п	Ярдәм че програ ммала рның (бүлек , чаран ың) аталы шы	Фин ансл ау чыл анаг ы	Хиса п елын а прог рамм аны расла у туры ндаг ы норм атив хоку кый актта н фина нсла уның план күлә мнәр е, мең сум	Про гра мма буге нча хис ап чор ына бүл енг ән (ли мит) , мең сум	Фи нан сла у про цен ты	Асы лда акча лар (ба шка руч ы счет ынн ан күч ерел гән) ел баш ынн ан, мең сум	Инди катор ның атал ышы, үлчә ү берә млег е	Индикаторның кыйммәте			
								узган ел	Агымдаг ы ел		Килә се елга план
								п л а н	ф а к т	п л а н	ф а к т

